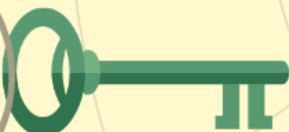

Kooperatívna katalogizácia - užitočný súborný katalóg

Nadežda Andrejčíková

Alojz Androvič

... Tárcha tradície a dejín leží na pleciah
súčasných generácií ako nočná mora ...

Karol Marx

Stred myšlienok

<i>From the past...</i>	<i>... to the future</i>
• Korene	• Práve
• Škola	• Využitie
• Mládež	• Práca
• Súčasnosť	• Čiasto
• Práca / Konec	• Výzvy

Úvod

... (text) ...

Práve

... (text) ...

Práca

... (text) ...

Sumarizácia

... (text) ...

Práca

... (text) ...

Práca

... (text) ...

Práca

... (text) ...

Kooperatívna katalogizácia - užitočný súborný katalóg

Nadežda Andrejčíková

Alojz Androvič

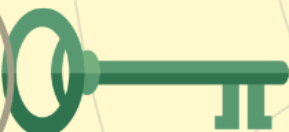

Kooperatívna katalogizácia - užitočný súborný katalóg

Nadežda Andrejčíková

Alojz Androvič

... Tarcha tradície a dejín leží na pleciach
súčasných generácií ako nočná mora ...

Karol Marx

Stred myšlienok

From the past...

- Konec
- Slovník
- Mládež
- Súčasnosť
- Plo / Korňa

... to the future

- Právnosť
- Vychovávacia
- Problémy
- Dianie
- Vývoj

Uzvia

... (text) ...

Príklady

- ...
- ...
- ...

Definície

... (text) ...

Sumarizácia

Kto by vie lepšie spracovať a usporiadať informácie a zhrnúť, ako ich vytvoriť? Potreba však nie je možná iba vďaka tomu, že potrebujeme na vyriešenie a na riešenie v súpore odovzdať a k tomu priložiť, ale najmä v súpore (dôkaz, legitimita, ekonomika, technológia, psychológia a organizácia práce a procesov).

Technológia sú len prostriedok na realizáciu a dosiahnutie našich cieľov.

Úspech je v našich pojmoch a skúsenostiach, na základe ktorých vieme odhadovať, čo a ako zorganizovať (odkiaľ, kam, kedy a čiže prečo).

Príklady

... (text) ...

Príklady

... (text) ...

... Ťarcha tradície a dejín leží na pleciach
súčasných generácií ako nočná mora ...

Karol Marx

Sled myšlienok

From the past...

- Korene
- Slovník
- Míľniky
- Súčasnosť
- Pro / Kontra

... to the future

- Príležitosti
- Východiská
- Problémy
- Otázky
- Výzvy

Korene

V súčasnosti, ak je vydaná osobitne cenná kniha, nájde si cestu do aspoň tisíca rôznych knižníc, pričom vo všetkých musí byť katalogizovaná. ... Môžu sa knihovníci sťažovať, ak praktickí obchodníci tomuto hovoria čistá extravagancia?

Melvil Dewey, 1877

Slovník

Katalogizácia - cataloguing

- Kooperatívna – co-operative
- Zdieľaná - shared
- Odvodená – derived
- Koordinovaná
- Korporatívna
- ... kopírovaním - copy
- Menná
- Vecná
- Inventárna ? (holdingy)

Katalóg - catalogue

- Súborný
- Centrálny
- Lokálny (inštitucionálny)
- Distribuovaný
- Autonómny
- Integrovaný (súčasť ILS)
- Univerzálny
- Špecializovaný (špeciálny)
- Vzdialený ?(v oblakoch)

Mílniky

My a (Česko-)Slovensko

- 1923-1937 Emmlerov SK
- 1965 CEZL – lístkové katalógy
- 1983 ASKKP+AKRI (GOLEM)
- 1991 KAZAP+ADR (STAIRS)
- 1991 KAZAP+ADR (MicroCDS/ISIS)
- 1995 SKP 1.etapa (ALEPH 3.25)
- 2001 SKP 2.etapa (ALEPH 14.2)
- 2003 SKP - Cena INFORUM
- 2007 KIS3G (VTLS Virtua)
- 2013 Adresár knižníc SR (ARL)

Oni a svet

- 1967 OCLC (WorldCat)
- 1970 BVB (Bayern) offline
- 1983 BIBSYS
- 1987 BVB (Bayern) online
- 1988 Osterreich. Verbundkatalog
- 1990 COBISS
- 1995 SKČR
- 2002 NUKAT
- 2002 CCFr
- 2002 JIB
- 2005 TEL

Súčasnosť .1

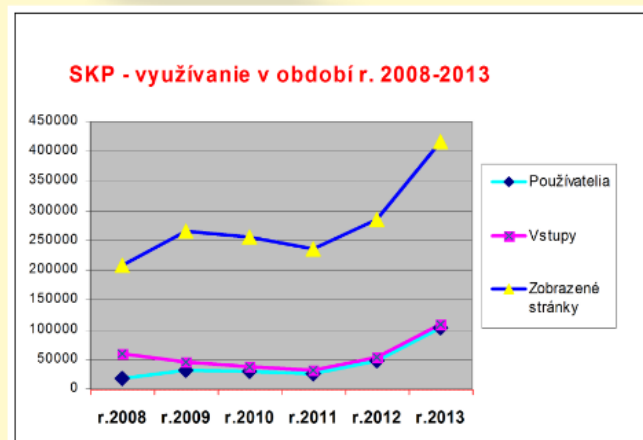
Súborný katalóg periodík

- Celoslovenský katalóg +
- Adresár knižníc
- Online od 1984
- 70 994 bibliograf. záznamov
- 3500 prírastok / rok
- 794 inštitúcií SR
- 169 560 holdingových údajov

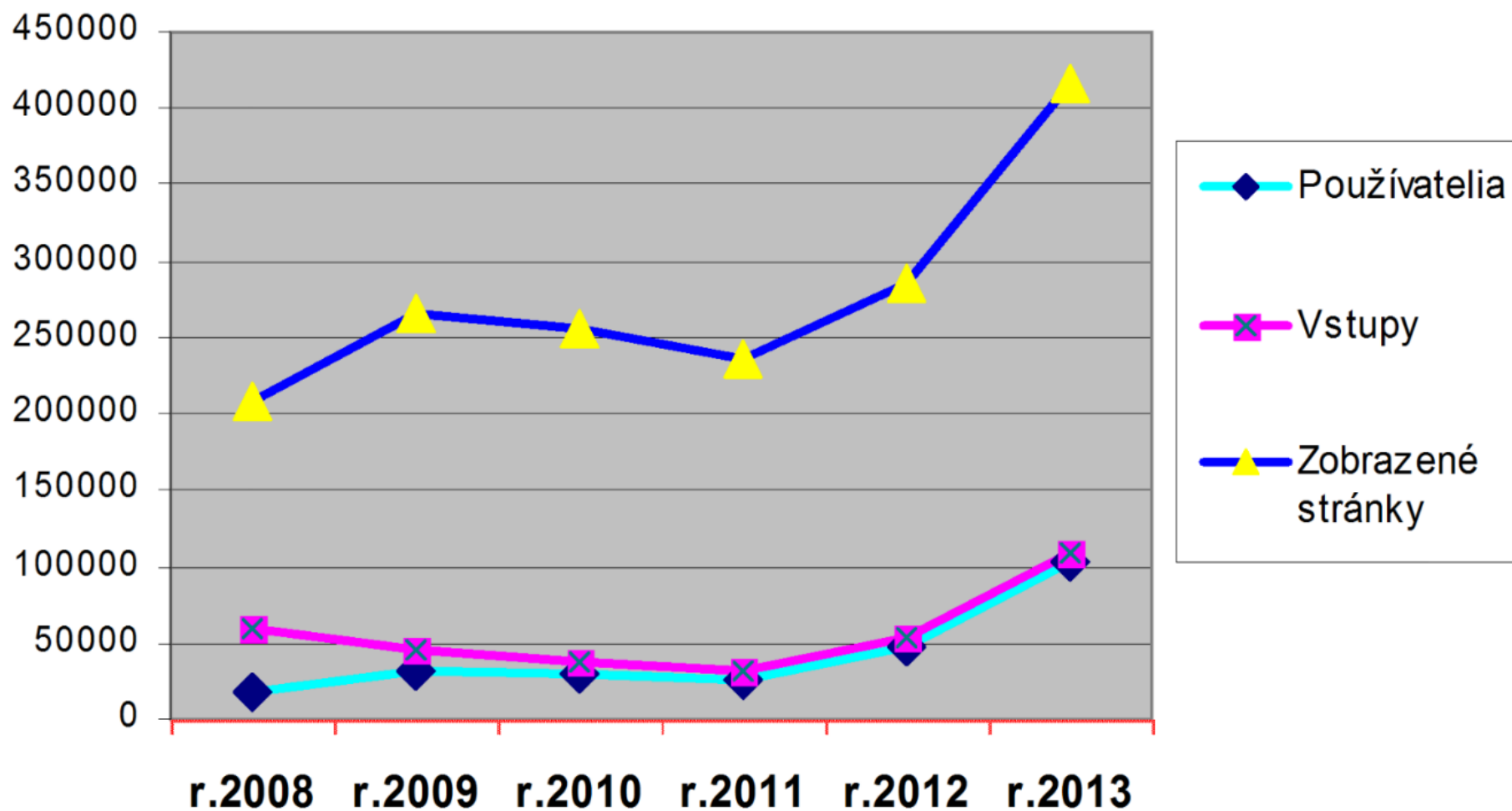
- KIS3G – SKP (VTLS VIRTUA)
- UKB:správa (Zák.183§7.6e)

<http://skp.ulib.sk>

- SKP 2013 Online
- 102 267 používateľov
- 415 916 prezretých stránok
- SKP 2013 Offline (e-mail, tfn)
- 1 193 bibliogr. a lokačn. údajov

SKP - využívanie v období r. 2008-2013

Súčasnosť .2

<http://adresar.ulib.sk>

- Adresár knižníc SR:790
  - Sigla
  - názov vrátane predošlých názvov
  - adresa, okres, kraj
  - Rezort
  - telekomunikačné údaje
  - pracovníci,
  - knižnično-informačné služby
  - linky na katalógy
- zápis nových inštitúcií a aktualizácia cez webklienta ARL

CEZL súborný katalóg

- **klasický súborný katalóg zahraničných kníh**
  - celkový objem 3016 000 katalogizačných záznamov z fondov slovenských (do r. 2000) a českých knižníc (do r. 1993)
  - informácie sprístupňované e-mailom, telefonicky, osobne

- zapis nových institúcií a aktualizácia cez webklienta ARL

osobne

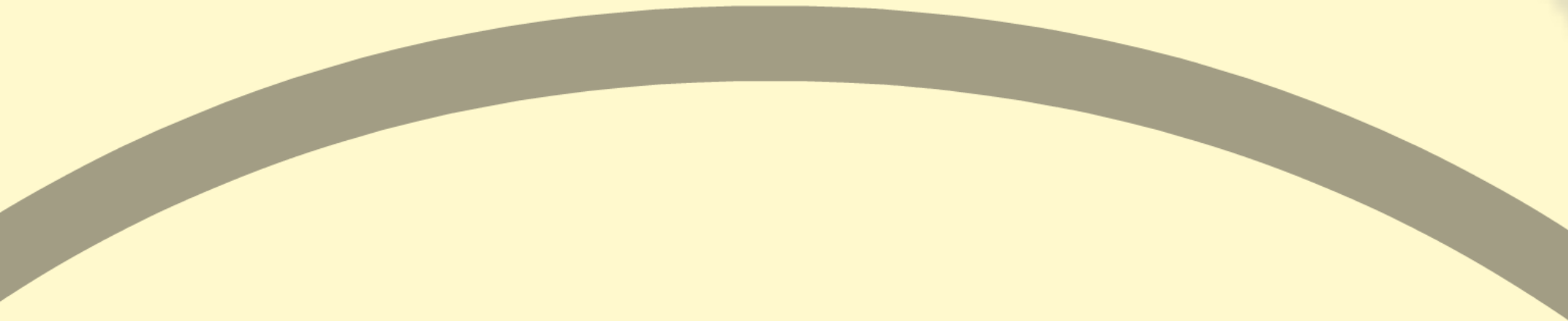
Citát ako poznámka na okraj

CEZL znamená pre profesionálneho knihovníka systém, na ktorom si môže overovať vlastnú profesionalitu a vlastné schopnosti vidieť hĺbku i šírku informačných procesov v reálnej spoločenskej situácii...

Dušan Lechner, 1996

*Čo nám to vlastne prináša
alebo
Za / Proti*

- Kvalita údajov
- Authority
- One-stop shop
- Úspora práce
- Synergia komunity
- Menej starostí
- Jednotná metodika
  - Katalogizácia
  - Klasifikácia
- Strata nezávislosti
- Lokálne požiadavky
- Rozdielna metodika
- Rôzna klasifikácia
- Iné pracovné postupy
- Zložitosť práce
- Horšia odozva systému
- Malá flexibilita
- Rôzne rozhrania

***Kam teda
smerujeme?***

D ***U*** ***V*** ***A***

Čo teda chce používateľ?

Informácie získať hneď, všade a navyše v kontexte

- teda nie na čo sa pýta, ale na čo myslí :)

Príležitosti

Nové prostredie, nové technológie, nové možnosti a nové požiadavky používateľov

- Digitalizácia a non SQL Db
- Konceptuálne modely, ontológie
- RDF, RDFS, OWL, URI
- Sémantický web a Linked Data

Vyhľadávanie?

DOS - viacrozmerne, postrelačné,
objektové databázy

Príležitosti

Nové prostredie, nové technológie, nové možnosti a nové požiadavky používateľov

- Digitalizácia a non SQL Db
- Konceptuálne modely, ontológie
- RDF, RDFS, OWL, URI
- Sémantický web a Linked Data

koniec minulého storočia
FRBR, FRBR00, FRAD, FRASAD, ...

Príležitosti

Nové prostredie, nové technológie, nové možnosti a nové požiadavky používateľov

- Digitalizácia a non SQL Db
- Konceptuálne modely, ontológie
- RDF, RDFS, OWL, URI
- Sémantický web a Linked Data

SKOS, VIAF, ISNI, ISLI. ...

Príležitosti

Nové prostredie, nové technológie, nové možnosti a nové požiadavky používateľov

- Digitalizácia a non SQL Db
- Konceptuálne modely, ontológie
- RDF, RDFS, OWL, URI
- Sémantický web a Linked Data

UNIMARC a UNIMARC Authority

Z čoho teda vychádzame?

Rozdiely v ČR a SR

- Legislatíva
  - ~ *Autorský zákon*
  - ~ *Obálky kníh*
- Stav a spôsob súčasnej kooperácie

Homogénne prostredie

- Jeden centrálny systém

Heterogénne prostredie

- ~ *offline* - OAI PMH, export/import
- ~ *online* - z39.50, WS
  - dvojaké spracovanie,
centrálny aj lokálny systém

Externé portály

- Vydavateľstvá, kníhkupci

Problémy

- Finančné
- Ľudské zdroje
- Psychologické a organizačné
- Vzdelávanie
- Technológie

Výzva

- využiť externé zdroje a efektívnu spoluprácu
- prepojiť významovo súvisiace informácie bez ohľadu na zdroje,
- ponúkať informácie v kontexte a odhaľovať nové znalosti

Sumarizácia

Kto iný vie lepšie spracovať a usporiadať informácie a znalosti, ako knihovníci? Pozor však na neustále sa zvyšujúce tempo požiadaviek na vzdelanie a to nielen v svojom odbore a k nemu príbuzným, ale tiež v mnohých ďalších (legislatíva, ekonomika, technológie, **psychológia a organizácia práce a procesov**)

Technológie sú len prostriedok na realizáciu a dosiahnutie našich cieľov.

Úspech je v našich poznatkoch a skúsenostiach, na základe ktorých vieme definovať, čo a ako zorganizovať (odkiaľ, kam, kade a hlavne prečo)

Čo teda urobiť a ako, aby
sme konečne mohli prekročiť
svoj tieň????

Ďakujeme za pozornosť.

Nadežda Andrejčíková
Alojz Androvič